Ára 2 korona

1921. OKTÓBER 25. KEDD XIX. ÉVFOLYAM. 242. SZÁM.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— | Egy hóra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 10-20

IV. Károly őrizetben

Rakovszky, Andrássy és Gratz a nemzeti hadsereg foglyai

Osztenburg csapatai szétszéledtek

Az entente trónfosztást követel

IV. Károly másodszori megjelenése Magyarországon olyan sulyos helyzet elé állitotta a nemzetet és olyan rettenetes veszedelmekkel fenyegetett, hogy a kormány a leggyorsabb és legenergikusabb cselekvésre volt kénytelen. Miután a kormány és a király környezete között folytatott tárgyalások teljesen meghiusultak, Osztenburg csapatai pedig közvetlenül Budapest alá nyomultak, ezenfelül pedig a kisentente két államának mozgósitása nyilvánvalóvá lett, a kormány fegyveresen volt kénytelen fellépni. A nemzeti hadsereg csapatai Budaörsnél visszaszoritották Osztenburg csapatait. A visszavonuló csapatok teljesen szétszóródtak és magára hagyták a királyt, akit Tatatóváros on a nemzeti hadsereg vett őrizetbe. A király környezetéből Rakovszky István, Andrássy Gyula gróf és Gratz Gusztáv a nemzeti hadsereg fogságába jutottak. A király további sorsára következtetni lehet a nagykövetek tanácsának mai határozatából, a mely IV. Károly elfogatására és a trónról való megfosztására szólitja fel a magyar kormányt.

Az eseményekről, amelyek drámai gyorsasággal követték egymást, időrendi sorrendben alábbi tudósitásaink számolnak be:

Soprontól Budaörsig

Székesfehérvár, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda tudósitója jelenti: A király magyarországi jöveteléről és itteni tartózkodásáról eddig a következőket sikerült megtudnom:

A hartensteini kastélyt állandó rendőri készültség őrizte, hivatalosan azon a cimen, hogy IV. Károly királynak és családjának életbiztonsága felett őrködjék, tényleg azonban azért, hogy esetleges ujra való szökési kisérletét megakadályozza. Tekintettel az osztrák éber határőrségre, repülőgép volt az utazásra az egyetlen lehetőség.

Osztenburg futárja a volt osztrák-magyar hadsereg két repülőtisztjével Hartensteinba érkezett és felajánlotta a királynak, hogy ők hazahozzák repülőgépen. Délután 12 óra 40 perckor emelkedett a gép levegőbe és kedvező időjárás mellett a Bodeni tó fölött a Dunának vette utját *Linz* irányában. A gép 3500 méter magasságban 170 kilométer óránkénti sebességgel haladt. Délután 2 órakor sikerült egy sikertelen leszállási kisérlet után a repülőgépnek *Dénesfa* község határában leszállani, öt kilométernyire *Czirákó* gróf kastélyától, ahol a grófi pár épen vendégül látta *Andrássy* Gyula grófot. Azonnal futárt menesztettek *Lehár* báró ezredesért és *Osztenburg* őrnagyért, akik az éj folyamán Sopronba szállitották a királyi párt.

Pénteken reggel fél 5 órakor érkezett az Osztenburg őrnagy autója a királlyal és a királynővel Sopronba. A királyi pár a 48-as laktanyában szállott meg s fogadtatásukon megjelent Osztenburg városparancsnok is.

A király Osztenburgot ezredessé nevezte ki és megbizta a rend további fentartására. Délután jött *Andrássy* Gyula gróf, *Sigray* Antal főkormánybiztos, *Gratz* Gusztáv volt külügyminiszter és *Rakovszky* István Sopronba. Reggel szombaton 5 órakor utazott el a királyi pár *Győrbe*. Sopront öt szerelvénynyel hagyta el a királyi pár. — Három a királyi szerelvény előtt, kettő pedig utána haladt. Ácson a nyilt pályán 5 órától kezdve az éjféli órákig vesztegelt az öt szerelvény. Fél 2 órakor megérkezett a király Sopronba, ahonnan rövid ott tartózkodás után folytatta utját Budapest irányában.

Osztenburg és Lehár

Budapest, okt. 24. IV. Károly előkészitett utazásának részleteit csak apránként juttatták köztudomásra. Igy a hivatalos Svájci Távirati Ügynökség már tegnap közölte az egész müvelt világgal, hogy IV. Károly ismételten ünnepélyes igéretét megszegve — dacára annak, hogy ennek ellenében a svájci szövetségtanács menedékjogot biztositott számára és vendéglátó a svájci köztársaság volt — szökve távozott el.

Rosszhiszemü tanácsadói szerepére még különösebb fényt vet az a körülmény, hogy a kalandos utazásra a királynét is rávették és személyét minden józan belátás ellenére céltalan veszélyeknek tették ki.

Az egyik soproni lap ma reggel részletesen megirta a király érkezésének körülményeit is. Információját a király tanácsadóinak köréből meritette és igy azok hitelt érdemlőknek minősithetők. E körülményből vált köztudomásuvá, hogy kik voltak a királynak azon tanácsadói, akik őt a Magyarországba való sürgős visszatérésre felszólitották. A király repülőgépe a soproni lap közlése szerint egyenesen *Dénesfalvára* szállott, hova tudvalevőleg *Andrássy* Gyula gróf két nappal ezelőtt érkezett meg. Az első pillanattól kezdve a király kiséretében volt még *Rakovszky* István is. A legnagyobb felháborodást azonban *Osztenburg* őrnagynak és *Lehár* báró ezredesnek szereplése váltotta ki a közvéleményből. Csak a nemzeti érzés teljes hiányával magyarázható meg az, hogy hogyan vetemedhetett ez a két tiszt letett esküjének és adott szavának sulyos megsértésére s a különböző igéretek hatása alatt miért váltak lázadókká, magukkal rántva a jóhiszemü, de sajnálatos módon félrevezetett magyar tiszteket és legénységet is.

A két osztrák század

Budapest, okt. 24. Az első pillanatokban rejtélyesnek látszott az a hir, hogy IV. Károly kiséretében *két osztrák század* is szerepelt. Megbizható forrásból értesülünk, hogy ez a két idegen század, amely az Osztenburg őrnagy katonái mellett IV. Károly király csapatának zömét képezi, már jóelőre elhelyezkedett Nyugatmagyarországon, a mely tudvalevőleg immár hosszabb idő óta senki földjét képezi. Állásnélküli osztrák tisztekből és a világ minden tájáról összeverődött kalandorokból csoportosulva felkészülve várták a kiüritést, majd Nyugatmagyarországra való megérkezését IV. Károly királynak, hogy azután melléje szegődve, rátörjenek a mit sem sejtő Magyarországra.

Igy válik csak érthetővé, hogyan vállalkoztak ezek a csapatok a nemzeti hadsereg alakulatainak megtámadására és hogy az érveknek, amelyeket a magyar kormány ismét és ismét felvonultatott, a nemzet életérdekeinek megvilágitására miért volt szükséges.

Soprontól Budaörsig

Szombathely, okt. 24. Hajnali 4 órakor futott ki a soproni állomásról egy mozdony, amely III. osztályu kocsi szerelvénnyel volt ellátva, biztonsági szerelvény gyanánt, amely mindig egy-egy állomással előzte meg az utána jövő vonatokat. 35 Osztenburg-árkász, 15 gyakorlott pályamunkás, egy főhadnagy voltak a kis szerelvényen. A mozdony a vezetőkön kivül egy tüzérfőhadnagyot és egy vasuti tisztviselőt szállitott s utóbbi a pályatestet figyelte.

Sopron környékén nyugodtan haladtak. A komárommegyei Ácsnál szétszedték a sineket. — Tatatóvárosra 1 órakor érkeztek meg, ahol igen mozgalmas élet volt. Az állomás telve volt utasokkal, akik elutazni óhajtottak. A rengeteg várakozót szaporitotta a város közönsége is. A várakozók között ott volt az egyik fiatal Esterházy grófnő is. A leányok virágcsokrot hoztak az állomásra. Az idegesség és izgalom talán itt volt a legmagasabb foku. Végre besiklott a biztositó mozdony. A vezető főhadnagynak ezer kérdésre kellett volna felelnie, de ő csak intézkedéseket tett. A felszabadult utasok azt gondolták, hogy most már tovább utazhatnak, de csak félreállitották őket, amikor végre a király vonata elhagyta Tataóvárost. A biztositó mozdony ismét elől haladt. Ezután Bánhida következett, majd Felsőgalla. Felsőgallára jött az a hir, hogy kormánycsapatok vonulnak fel a vasuti vonal mentén. Móron sem tudtak a hirről semmit. Bicskén viszont várták a király vonatát.

A hétfői reggeli lapoknak az a hire, hogy Bicskén a sineket megrongálták, nem bizonyult valónak, mert ott simán haladt át a biztositó vonat is. Bicskén a biztositó vonat előtt más oldalról erős Ostenburg tiszti csapat vonult fel, amely szintén

megtette a pálya biztositására az intézkedéseket. Herczeghalom és Torbágy után a 2. számu őrház piros lámpával fogadta a vonatot és jelentette, hogy nem messze katonák szedik ki a csavarokat a sinekből. Most már csak lassan haladhattak előre. A sötét levegőben nem volt tanácsos mozdony nélkül menni, igy a mozdony előtt árkászok vizsgálták a sineket, mig végre Budaőrsre meg nem érkezett a vonat. A munkát megnehezitette két teherkocsi is, amelyet beléktek a szétszedett sinek közé. Három órakor hire jött, hogy puskatüzelés kezdődött. Ennek a hirére nem mentek be a városba, mert a jelentések szerint az állomáson kormánycsapatok voltak. Három órakor jutottak el ide, amikor megkezdődött a tüzelés, amely egyfolytában két óra hosszat tartott. A körülfekvő kis sváb községek, mintha kihaltak volna. Mindenki a házakba bezárkózva várta az eseményeket.

A kormány üzenete a királyhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti hivatalosan: A magyar kormány szombaton a reggeli órákban tudomást szerzett arról, hogy *Károly* király és *Zita* királyné pénteken Sopronba érkezett, ott az uralkodói jogok átvételét proklamálta és *Rakovszky elnöklete alatt kormányt nevezett ki.*

Bethlen István gróf miniszterelnök a hir vétele után azonnal minisztertanácsot hivott egybe, amely a külső és a belső helyzet alapos megfontolása után egyhangulag arra az álláspontra jutott, hogy *IV. Károly király az 1920. évi I. t.-c. értelmében Magyarországon az uralkodói jogok gyakorlását ezidőszerint nem veheti át és az ország területét ezért, hacsak sulyos veszedelmeket nem akar felidézni, ismét el kell hagynia.*

A kormány elhatározásához Horthy Miklós kormányzó teljes mértékben hozzájárult, mire a kormány megtette a döntésének végrehajtásához szükséges, már ismert összes intézkedéseit. Amidőn a kormány a fenti határozatot meghozta, teljes figyelemmel volt arra a *külpolitikai helyzetre* is, amely IV. Károly visszatérése következtében *végső pusztulásba döntené.* A kormányt elhatározásában azóta csak megerősitették azok a közlések, amelyeket ugy a nagy entente, mint a kisentente itteni követei a magyar kormány előtt megtettek. A magyar kormány nem mulasztotta el, hogy *a helyzetről, amelyet az emlitett lépések csak sulyosbitottak, Rakovszky Istvánt és az ő utján IV. Károlyt informálják.*

Bethlen István gróf miniszterelnök *távbeszélőn ismételten részletesen vázolta Rakovszky előtt a helyzetet,* rámutatván a végzetes következményekre, a melyeket a királynak Budapestre való bevonulása okvetlenül maga után vonna. Betheln István gróf e megbeszélések rendjén a legnagyobb sajnálatára kénytelen volt megállapitani, hogy *Rakovszky István a helyzet józan mérlegelése elől tökéletesen elzárkózik, a miniszterelnök megfontolásra intő szavaira csupán fenyegetésekkel válaszol, amelyek komoly figyelembevételre alig tarthattak számot.*

A kisérletek meddő volta következtében a kormány szükségét látta annak, hogy *egyenesen a királlyal keressen érintkezést* és iparkodjék őt a valódi helyzetről tájékoztatni. Még szombaton az esti órákban *Vass József kultuszminisztert arra kérte fel a kormány, hogy vigye el a királyhoz Horthy izenetét.* E levélben a kormányzó hazafias érzületére appellálva, ara kérte, hogy *a Budapestre való bevonulás tervét ejtse el és a királyi hatalom átvételét ne erőszakolja, mert ezzel végveszélybe döntené az országot. A kormányzó mellékelte e levélben az entente követeinek aznap átadott irásbeli jegyzékét és ismertette a kisentente követeinek állásfoglalását is, a melyek semmi kétséget nem hagytak fenn abban a tekintetben, mi vár Magyarországra az esetben, ha a kormánynak nem sikerül IV. Károly király tervét meghiusitani.*

A következményekre való figyelemmel *Horthy Miklós kormányzó teljes nyiltsággal bejelentette azt is, hogy a király szándékának megvalósitásával szemben kénytelen a leghatározottabban állást foglalni. Kérve-kérte őt, álljon el tervétől és ne ontson testvérvért céltalan és felesleges módon.* A kormányzó inkább arra kérte a királyt, hogy *jöjjön személyesen Budapestre,* vagy küldje ide egy-két bizalmasát, akiknek a kormány a helyzet megitélése szempontjából tekintetbejövő minden adatot rendelkezésére fog bocsátani, akik személyesen érintkezésbe lépve a külföldi államok itteni követeivel, minden kétséget kizáró módon meggyőződhetnek majd arról, hogy *a magyar kormány nem tulozza a veszedelmeket,* hanem egyedül a nemzet érdekében teljes pártatlansággal jár el. *A kormányzó ezzel a levéllel egyenesen a királyhoz küldte megbizottját, Vass József kultuszminisztert. A király tanácsadói azonban sem a minisztert, sem a kiséretében volt alezredest nem engedték a király szine elé jutni. Igy kénytelen volt Vass József a reábizott levelet a király bizalmasának, Rakovszkynak átadni. Érdemleges választ azonban Rakovszkytól semmiféle tekintetben sem kapott* és kénytelen volt végül is Budapestre visszatérni.

A Lehár ezredes és Osztenburg őrnagy parancsnoksága alatt álló lázadó csapatok ezenközben folytatták előnyomulásukat Budapest felé

A kormány egyéb enyhébb eszközökkel próbálta az előnyomulást meghiusitani. *A vasuti sineket Nagy Pál altábornagy több helyen felszedette.* Igy történt, hogy

az éj folyamán a lázadó csapatok elővédei vasuton egészen Budaőrs tájáig juthattak előre.

Ily körülmények között a kormánynak, amely minden békés eszközt kimeritett, nem maradt más választása, mint

a támadóknak fegyveresen ellentállni,

megakadályozni minden áron a fővárosba való behatolásukat, a mely esetben a nagy és kis entente részéről bejelentett megtorló rendszabályok haladéktalanul életbe léptek volna. A kormány a békés eszközök kimeritése terén elment a lehető legvégső határig és csak akkor szánta rá magát az idegen kalandorok által félrevezetett magyar testvéreivel szemben a fegyver használatára, amidőn azoknak a főváros közvetlen közelében történt támadó szándéku előnyomulása más megoldást már nem tett lehetővé.

A Budaőrs közelében lefolyt ellenállás után a kormány még egy kisérletet tett. A király kiséretében levő *Hegedüs Pál altábornagyot felkérte arra, jöjjön személyesen Budapestre és győződjön meg itten a helyzetről.* A felszólitás következtében

Hegedüs altábornagy vasárnap délelőtt parancsőrtisztje kiséretében Budapestre érkezett,

ahol *Bethlen* István gróf jelenlétében *Hohler angol budapesti követ részletesen ismertette Hegedüs altábornagy előtt ugy az entente-főhatalmak, mint a kisentente állásfoglalását is.* Hegedüs Pál altábornagy előtt ezek után nem lehetett többé kétséges, hogy az entente-főhatalmak IV. Károly király visszatérését a magyar trónra semmi körülmények között meg nem türik és

Károly királynak Budapestre való bevonulása a kisentente részére azonnal casus bellit jelentene.

Bethlen István gróf miniszterelnök az angol követ felvilágositásai kapcsán egyuttal arra kérte Hegedüs altábornagyot, *tegyen részletes jelentést a helyzetről IV. Károlynak, vegye őt rá szándékának megmásitására* és az eredményt közölje mielőbb a kormánnyal.

Hegedüs altábornagy e közlés vétele után haladéktalanul *visszatért a Bicske közelében álló királyi vonatra.* Sajnálattal kell megállapitani, hogy *tőle mindezideig válasz nem érkezett.* Ily körülmények között

a magyar kormány végrehajtja mindazon katonai intézkedéseket,

amelyeket egy lelkiismeretlenül felállitott puccs elháritása céljából szükségesnek tart, a következményekért a felelősséget azokra háritja, akik a haza érdekeire való tekintet nélkül, rosszul felfogott egyéni érdekeik elérése céljából nem átalják a sulyos megpróbáltatáson átment nemzetet a végveszély örvényébe taszitani.

Az első összeütközés

Budapest, okt. 23. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kormánykörökben a IV. Károly király váratlan visszatérése által teremtett katonai helyzetet teljes nyugalommal itélik meg. A kormány a nemzet bizalmára és saját erejére támaszkodva kimeritett előbb minden békés lehetőséget, csupán **a főváros közelében vette fel a fegyveres támadókkal szemben a harcot. A kormány védelmi intézkedései minden tekintetben eredményeseknek bizonyultak. A lázadókat a vasárnapi nap folyamán a nemzeti hadsereg kitünően fegyelmezett csapatai fokozatosan visszaszoritották, az elrendelt katonai rendszabályok foganatositása a fővárostól minden veszedelmet elháritott. Remélhető, hogy a holnapi nap folyamán a helyzet katonai megoldása befejezést nyer. Budapest népe tökéletesen nyugodt, mindenki megbizik a kormány intézkedéseiben.**

Hadparancs

Szombaton a következő hadparancs jelent meg:

A nemzeti hadsereg az én kezembe tette le az esküt, tehát az én parancsaimat tartozik követni. IV. Károly király Őfelségének a hatalmat csak az ország megválasztott kormányzója adhatja át, ez azonban a mai körülmények között hazánk végpusztulását jelentené. Elvárom, hogy a nemzeti hadsereg minden egyes tagja nekem tett esküjéhez hiven minden parancsomat feltétlenül teljesiti.

Kelt Budapesten 1921. évi október hó 22-én.

Horthy Miklós sk.
Belitska Sándor sk.

KÉRJE MINDENÜTT A
„Korona"
közép kenyerét!
Ennél jobbat
még nem evett!

Télikabát szövetek
Feldheim Dezsőnél (Frohner-ház)

Kertész
divatáruháza
Piac-utca 19.
Igen nagy választék
gyapju szövet,
selyem, grenadin, opál- és selyemvásznak, női és férfi fehérneműek, az áremelkedések dacára is ooooooo
mérsékelt, olcsó árak!!
Felhivom a t. vevőközönség figyelmét mielőtt bevásárolni óhajt, hogy árain olcsóságról győződjék meg!!

GERO ERNO ruhaárjegyzéke!
férfi- és fiu-ruhaáruháza.
Piac-u. 69. sz.
Megyeházzal szemben.
Férfi öltöny és felöltők K 2400-tól feljebb
Fiu öltöny és felöltők „ 1600- „ „
Gyermek öltöny és kabátok „ 670- „ „
Rövid téli kabát, szőrme- és bőrbekecsekben nagy választék. Olcsó szabott árak.

A budaőrsi ütközet

Budapest, okt. 24. A MTI. jelenti: *Osztenburg* katonavonatai *Károly* király kiséretével szombaton éjszaka *Budaörsig* jutottak előre. Itt az a hir várta őket, hogy a nemzeti hadsereg csapatait küldötték ellenük. Osztenburg katonasága a soproni-győri helyőrség felriasztott osztagaiból állott, amelyeket azzal az indokolással vagoniroztak be, hogy *Budapesten kitört a kommunizmus és ennek a letörésére inditják el őket.* Négy vonatból Budaörsig szállitották ki az Osztenburg-katonaságot, amely a falut azonnal megszállotta és még mielőtt a magyar nemzeti hadsereg csapatai odaérkezhettek volna, *megkezdte az előnyomulást Budapest felé.*

Vasárnap hajnalban alakult ki a magyar nemzeti hadsereg csapatainak száma akkorára, hogy a négy katonavonat állományával eredményesen felvehette a harcot. Ekkor indultak meg a Sashegy alatti Károly-kaszárnyából a nemzeti hadsereg csapatai *Henzel ezredes vezetésével* és siettek segitségére a Budaörs határában felállitott nemzeti hadseregbeli járőröknek. A reggeli órákban ugyanis a lázadó Osztenburg-csapatok *ezeket a járőröket már teljesen visszaszoritották volt és a Budaörs és Kelenföld között elterülő dombok teljesen Osztenburgék birtokában voltak. Az Osztenburg-csapatok ugyanis egy egész tüzérüteggel rendelkeztek* és ennek, valamint *számbeli tulsulyuknak* köszönhették kezdő sikerüket.

A magyar nemzeti hadsereg csapatai vasárnap délelőtt 10 óra tájban jutottak el *heves tüz közben* a kelenföld és budaörsi országut felére. Rendes támadásba csak 11 órakor mentek át, amikor ujabb megerősitést kaptak. *A támadás középpontja a kelenföld—budapesti országut volt.* Az ettől északnyugatra fekvő domboldalakon fejlődött ki félkör alakban a gyalogság zöme, mig a balszárnyon az országut és a vasuti töltés között elterülő területet géppuskás osztagok szállották meg. Ezek hasonlóképen félkör-alakban kezdték meg az előnyomulást Budaörs község felé, hogy ezt két oldalról bekeritve, megtisztitsák az Osztenburg csapatoktól.

A nemzeti hadsereg csapatainak láttára az Osztenburg-osztagok azonnal megkezdték a visszavonulást, annyival is inkább, mert közben a magyar csapatok a dombtetőket mind elfoglalták és onnan teljesen áttekinthették az ellenséges mozdulatokat. *Nagyobb harc csak a falu határában fejlődött ki,* amikor a nemzeti hadsereg első járőrje behatolt Budaörsre, ahol guerillaszerü tüzeléssel fogadták. A templomig az előnyomulás mindazonáltal nagyobb veszteségek nélkül történhetett meg.

Az előnyomulás ezután a faluból a vasutállomás felé vezető országuton folytatódott, ahol a jobbszárny egyesült a délről bekeritő mozdulatot tevő balszárnnyal. Délután 4 órakor *koncentrikus támadással megrohanták a nemzeti hadsereg csapatai a falu és a vasuti töltés között elterülő mezőket és az Osztenburg-osztagokat onnan a vasuti töltés mögé vetették vissza.*

A lázadó csapatok ekkor már belátták, hogy a helyzet számukra tarthatatlan és *megkezdték vonataikat lassu menetben visszainditani. Fehér zászlóval egy főhadnagyot küldtek a nemzeti hadsereg vonalába,* ahol a főhadnagyot bekötött szemmel Budaörs községbe Henzel ezredeshez. A főhadnagy jelentette, hogy az Osztenburg-csapatok a további vérontás elkerülése végett *fegyverszünetet ajánlanak,* a tárgyalások befejeztég hajlandók *Bicske felé visszavonulni.* Az ezredes a főhadnaggyal végigjárta a vonalakat és mindkét oldalon parancsot adtak a tüzelés azonnali beszüntetésére. A főhadnagy kérésére ezután elhatározták, hogy a vasuti állomás mellett levő őrházban *Osztenburg és a nemzeti hadsereg csapatainak parancsnoka békéltető tárgyaláson találkoznak.* A csapatok egyrésze a faluba, más része a vasuti töltés mögé vonult vissza és csak biztositó járőröket hagytak kint. Az ütközet lefolyásának gyorsaságát nagyban elősegitette az a tény, hogy erősebb támadások alkalmával a lázadó katonaság közül igen sokan *fehér zászlót lobogtattak,* mert időközben tudomásukra jutott, hogy félrevezették őket és magyar testvéreik ellen akarják harcba vinni.

Hétfőn reggel a nemzeti hadseregbeli csapatok ujabb akcióba kezdtek.

A mentők a budaörsi összeütközés szinhelyére tegnap este 8 órakor vonultak ki. Minden egyes esetben lősebesüléseknél szolgáltattak orvosi segélyt. A helyszinen egy halottra akadtak és egy sebesültre, aki a 17-es számu budapesti kórházban este meghalt.

Budapest, okt. 24. Bethlen István gróf miniszterelnök a Pécsről folyó hó 23-án éjjel hazaérkezett Gömbös Gyula nemzetgyülési képviselőt megbizta azzal, hogy a miniszterelnökség és Nagy Pál báró tábornok, katonai megbizott között az állandó összeköttetést tartsa fenn és a tábornok mellett mint a miniszterelnök megbizottja müködjék.

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: **Az Osztenburg-féle lázadó csapatok Budaörstől nyugatra a pilisi hegyekbe vonultak fel.**

A nemzeti hadsereg tegnapi vesztesége 3 halott és 32 sebesült.

Légből kapott rémhirek

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Ma reggel kósza hirek terjedtek el Budapesten arról, hogy a nemzeti hadsereg kötelékéből egyes csoportrészek a lázadókhoz pártoltak volna át.

Hivatalosan közlik, hogy e hirek légből kapottak, vakmerő hazugságok. A kormány a rémhirterjesztők azonnali felelősségrevonásáról intézkedett.

A lázadók fegyverszünetet kértek

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: **A lázadó csapatoktól folyó hó 23-án este üzenet érkezett a nemzeti hadsereg parancsnokságához, amelyben fegyverszünet megkötését, egyszersmind két megbizott kiküldését kérték a tárgyalások lefolytatása céljából.**

A tárgyalások ma reggel 8 órakor a Törökbálinttól északra fekvő Csiki-majorban folytak le ahol a magyar kormány megbizottai, Kónya Kálmán rendkivüli követ, meghatalmazott miniszter és Sárkány Jenő altábornagy közölték a magyar kormány feltételeit, amelynek teljesitésétől a magyar kormány a fegyverszünet megkötését függővé teszi.

A király részéről megjelent megbizottak — dr. Gratz Gusztáv és báró Lehár ezredes — a közölt feltételeket továbbitás céljából átvették és mielőtt válaszolnának kilátásba helyezték azok esetleges teljesitését.

A magyar nemzeti hadsereg katonai akciója tovább folyik.

A kormány feltételei

Budapest, okt. 24. A kora reggeli órákban Hegedüs Pál altábornagy, a király parlamenterje, ujból megjelent a miniszterelnökségen. Hegedüs altábornagy távozása után Sárkány altábornagy és Kónya Kálmán meghatalmazott miniszter kimentek a magyar kormány részéről Törökbálintra, ahol **a kormány megbizottai átadták a magyar kormány feltételeit a király kiküldötteinek és kijelentették, hogy a kormány a közölt feltételekre ma este várja a választ.**

A déli órákban az a hir terjedt el politikai körökből, hogy a kormány a következő feltételeket közölte a király megbizottaival:

1. **A király az angol követ rendelkezésére bocsátja személyét.**

2. **A király egyszersmindenkorra lemond a magyar trónról.**

3. **A puccs résztvevőit felelősségre vonja.**

A helyzet egyébként e pillanatban tisztázódott. **A király csapatai körülbelül 15 kilométerrel visszavonultak.**

A minisztertanács a mai napon is állandó permanenciában van, hogy segitsenek Bethlen István gróf miniszterelnök munkájában.

A királyt őrzik

Rakovszky, Andrássy és Gratz a nemzeti hadsereg fogságában

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti:

A kormány feltételeinek közlése után a király megbizottai visszatértek a lázadó csapatokhoz. A kormány által elibük terjesztett feltételek teljesitése elől azonban a lázadók kitértek és parancsot adtak csapataiknak a sürgős visszavonulásra. A lázadókat szállitó szerelvény Tatán át Komáromba akart eljutni. Tatára érve azonban arról értesültek, hogy a vasuti vonal Komáromban meg van szakitva és az ottani helyőrség a haza iránt való kötelességét fegyveresen is teljesiteni fogja és a lázadók szökését meg fogja akadályozni. A lázadókat szállitó szerelvények az értesités következtében Tatán megrekedtek és a vasuti kocsik most üresen állanak.

A kormány már a lázadás kezdetekor kiküldötte volt Tatára egyik megbizható tisztjét, a kit Osztenburg átvonuló csapatai elfogtak. Ez a tisztünk most átvette Tatán a parancsnokságot.

Gondoskodott a király őrizetéről

és a vezetők nélkül maradt visszaözönlő katonaságot gyülekezteti. **A lázadás szervezésében résztvevő politikusok és az idegen származásu katonaság ügyük rosszrafordultával csufosan magára hagyták a királyt és zsoldosok módjára a nemzettel szemben elkövetett árulásuk következménye elől szökéssel iparkodnak magukat kivonni. A lázadás értelmi szerzői közül még Tatán a nemzeti hadsereg fogságába esett Rakovszky István, Andrássy Gyula gróf és Gratz Gusztáv. A többi felbujtó iránt a kormány egyidejüleg intézkedett.**

Az Osztenburg-csapatok szétszéledtek

Budapest, okt. 24. Egy óra után érkezett a miniszterelnökségre az a hir, hogy *Ostenburg csapatának nagy része elszéledt.* A kötelékek lassan-lassan felbomlanak, egyes zárt csapatalakulatok Tatatóvárosból bevagonirozva, Nyugatmagyarország felé akarják irányitani utjukat. A *Nagy* Pál báró tábornok vezetése alatt álló csapatok most már arra törekednek, hogy Osztenburg katonáinak elszéledését minden körülmények között akadályozzák meg és őket szereljék le, nehogy a szétszéledő csapatok valahol zavargást kelthessenek.

Hirek vannak arról is, hogy az Osztenburg-féle csapatok egyes alakulatai *a Tatatóvárost környező erdőkbe vonultak be* és minden fegyelem, parancs és szervezet nélkül a környéken össze-vissza barangolnak.

Hogyan vezette félre Osztenburg a katonákat

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: A lázadó csapatok soraiból érkezett foglyok arról számolnak be, hogy *Osztenburg* őrnagy és *Moravek* őrnagy *azzal vezették félre a magyar legénységet, hogy Budapesten kommunizmus ütött ki és hogy szükség van reájuk a kommunizmus letörésénél.* A legnagyobb meglepetéssel tapasztalták, hogy a nemzeti hadsereg katonái ellen kell harcolniok.

P. Zadravetz István tábori püspök beszédet intézett a megtévedt katonákhoz, amelyben fel

világositotta őket a valódi helyzetről.

A katonák mély megindulással vettek tudomást sulyos tévedésükről és többen azonnal kérték beosztásukat a lázadók ellen küzdő csapatokba.

A győri helyőrség csatlakozott a kormányhoz

A győri alispán Győr vármegye nevében bejelentette a vármegye közönségének a kormányhoz való csatlakozását s egyidejüleg állitólag a győri helyőrség is csatlakozott a kormányhoz.

Budapest, okt. 24. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti *Győrből:*

A győri helyőrség tisztikara az éjszaka folyamán értekezletet tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy *a királytól letett esküjök alól való feloldozásukat kérik, minthogy ők abban a tévhitben tették le a királynak az esküt, hogy az entente beleegyezésével és a kormányzó tudtával történt.*

A tisztikar határozatát még az éj folyamán futár vitte a Torbágyon tartózkodó királyhoz.

A kormányzó a nemzethez!

Budapest, okt. 24. **Horthy Miklós kormányzó ma a következő kiáltványt intézte a nemzethez:**

A magyar nemzethez!

A magyar nemzet sorsdöntő órákat élt át. Lelkiismeretlen egyének IV. Károly királyt félre vezetve, rábirták arra, hogy uralkodói jogainak gyakorlása végett Magyarországba meglepetésszerüen visszatérjen, noha tudniok kellett volna, hogy ez polgárháboruval, idegen megszállással s igy az ország megsemmisülésévelegyértelmü.

Számitva a magyar király iránt a népben élő hagyományos tiszteletre, terviket meglepetésszerüen akarták végrehajtani. Hála a nemzeti hadsereg hüségének és a magyar nép józanságának, az egész ország sorsát talán mindörökre megpecsételő ezen kisérlet nem sikerült. Azok közül is, akik megtántorodtak, sokan felismerve megtévesztésüket, a kötelességteljesités helyes utjára visszatértek.

Meleg köszönetemet és elismerésemet fejezem ki mindazoknak, akik most, mint eddig is minden sorsdöntő nehéz órában, rendületlenül mellettem állottak és segitettek hazánkat a végveszedelemből megmenteni.

A teljes elismerés és köszönet szavával fordulok mindenekelőtt az események által leginkább érintett Dunántul derék magyar népéhez, amely nyugodtságát és higgadtságát tulnyomó részében zavartalanul megőrizte.

Örömmel és megnyugvással ragadom meg az alkalmat, hogy az egész ország szine előtt hálás elismeréssel emlékezzem meg Budapest székesfőváros lakosságának higgadt és hazafias magatartásáról is. Ezzel nehéz viszonyok között a hatóságok intézkedéseinek zavartalan keresztülvitelét segitette elő. Amidőn ezt teszem, külön is megemlékezem Budapest nagyszámu munkásságának hazafias viselkedéséről, amellyel került mindent, ami a rend fenntartását megnehezitette volna.

Bizom benne, hogy ezen események hatása alatt e sokat szenvedett ország minden polgára a mult szenvedésein és veszélyein okulva, mindennemü pártoskodást, egyéni és osztályérdekeket félretéve, egy emberként áll a haza jólfelfogott érdeke mellé.

Kelt Budapesten 1921 évi október hó 24-ik napján.

HORTHY MIKLÓS sk.
Bethlen István sk.

Budapesten teljes a nyugalom

Budapest, okt. 24. A rendőrség készenlét, amelyet szombaton rendelt el Marinovics főkapitányhelyettes, a mai napon is tovább tartott. A főkapitányság épületében a rendőrtisztek és detektivek, a laktanyákban a legénység és a rendőrtisztek állandóan permanenciában vannak. A főváros nyugalmának a biztositására erős őrjáratok cirkálnak, de semmiféle különösebb intézkedés megtétele nem vált szükségessé. Az utcák képe ma is nyugodt, csendes, kisebb csoportosulások csak a hirdető táblák előtt vannak, ahol a különböző felhivásokat olvassák a járókelők. Különösebb élénkség csak az egyetem és a müegyetemkörnyékén van, ahol az egyetemi ifjuság az utcán a kiragasztott kiáltványt s anak felhivását olvassa, amelynek értelmében a kormány rendelkezése alapján össze kell gyülniök, hogy szükség esetén készen álljanak a kormány intézkedéseinek támogatására.

Itt emlitjük meg, hogy a rendőrfőkapitányság, amely még tegnap minden negyedórában pontos jeleténst kapott az eseményekről, most már semmi hivatalos értesitést nem kapott az ügy ujabb fázisairól, mert a főváros rendjét és nyugalmát már nem veszélyezteti a budapesti rendőrkörzeten kivül történőesemények.

A statárium

Budapest, okt. 24. A tegnapi nap folyamán egyes jogi müszavakban járatlan csoportokban a rögtönbiráskodás kiterjesztéséről szóló hirdetményben a felségsértés szó félremagyaráztatásokra adott alkalmat. Ez okból illetékes helyről tájékoztatásul a következőket jegyzik meg:

A btk. 126. és 127. §-aiban foglalt felségsértés büntette alatt nemcsak az államfő személye, hanem a magyar állam alkotmánya és az állam területe ellen irányuló erőszakos támadásokat kell érteni. Minthogy pedig a magyar állam alkotmányának ez idő szerinti alaptörvénye az 1920. évi I. t.-c., melynek értelmében a királyi hatalom gyakorlása szünetel és az államfői jogokat a Kormányzó gyakorolja. Felségsértés büntettét követi el az, aki ezen törvényes jogállapot erőszakos megváltoztatására törekszik. Aki tehát a lázadó Osztenburg (Moravek) őrnagy erőszakos támadásaiban részt vesz, vagy azt elősegiti, a hivatkozott rendelet alapján statáriális uton büntettetik. (MTI.)

Detronizációt követel az entente

Bécs, okt. 24. A Neues Wiener Journál jelenti Párisból: **A külügyminiszteriumban ma ült össze a nagykövetek konferenciája, hogy határozzon a Károly király ellen teendő intézkedésekről.**

A Petit Parisien jelentése szerint az angol nagykövet ebben az ügyben tanácskozást folytatott Briand miniszterelnökkel.

Páris, okt. 24. **A nagykövetj konferencia utasitotta a szövetségesek budapesti képviselőit, hogy szólitsák fel a magyar kormányt, hogy proklamálja Károly királynak a tróntól való megfosztását. Személyét keritse kézre s őt Magyarország elhagyására kényszeritse, mert ellenkező esetben a szövetségesek minden felelősséget elháritanak magukról azokért a következményekért, amelyek ez ügyből kifolyólag Magyarországra hárulhatnának.**

A nagy entente a Habsburgok ellen

Páris, okt. 24. Franciaország meghatalmazott minisztere és Olaszország ügyvivője, mihelyt tudomást szereztek Károly király ujabb kisérletéről, haladéktalanul megjelentek Anglia meghatalmazott miniszterénél, ott tanácskoztak és együttes demarcheot szerkesztettek teljesen formális módon, hivatkozással a nagyköveti konferencia áurilis 3-iki jegyzékére, a melyet Károly király első kisérlete alakalmával adtak át a magyar kormánynak. A szövetségesek három képviselője szombaton délben ezzel a demarcheal felkreste gróf Bánffy Miklós külügyminisztert, aki a demarcheot haladéktalanul a miniszertanács tudomásárahozta és egyuttal közölte Horthy Miklós kormányzóval is.

Anglia

London, okt. 23. Londoni körökben bizonyos meglepődéssel fogadták azt a hirt, hogy Károly király megszegte a svájci kormánynak adott szavát arról, hogy a svájci kormány tudta és beleegyezése nélkül nem távozik el az országból és politikai tevékenységet nem fejt ki. Károly király megszegte mindkét igéretét.

A szövetségeseknek a Habsburgok restaurációjával szemben elfoglalt álláspontja 1920. évi februárjáról datálódik, amikor a nagykövetek értekezlete végérvényesen kimondta, hogy *sohasem engedheti meg egyetlen Habsburgnak sem Magyarország trónjára való visszatérését.*

Károly király első puccsa alkalmával a nagykövetek konferenciája ujólag megerősitette ezen döntését és kijelentette, hogy a Habsburgok restaurációját, amely Középeurópa békéjét felforgatná, soha el nem ismerheti, sem meg nem törheti.

Rá kell mutatni arra, hogy a kis entente államai kijelentették, hogy bárminemü ujabb kisérletét casus bellinek tekintenek.

Franciaország

Páris, okt. 23. (Havas.) A sajtó Károly király kalandjában komoly fenyegetését látja Középeurópa békéjének. A legutóbbi kaland balsikere után érthetetlen ujabb vállalkozását abban a pillanatban merte megkisérelni, amikor a nyugatmagyarországi egyezmény végrehajtására vonatkozó intézkedéseket kellett volna megtenni.

A *L'Homme Libre* a következőket irja: Károly király a szövetségesek leckéjét nem értette meg. Nem tudott hat hónapnál tovább nyugodni Svájcban. Ha vannak komikus kalandok, akkor *a számüzött uralkodó vállalkozása, aki repülőgépen keresi koronáját, nem egyéb mint regényes epizód. A jelenlegi helyzet azonban legkevésbbé sem komikus.*

Az *Ouvre* kifejti, hogy *a szövetséges hatalmak, különösen Franciaország és Olaszország, szilárdan elhatározták, hogy a Habsburgok visszatérését nem engedhetik meg,* mert ha megengednék, hogy ujból elfoglalja trónját, ezzel *precedenst mutatnának a jövőre.*

Az *Echo de Paris* irja: Franciaország a szerződések végrehajtására el van határozva és nem kell elfeleiteni, hogy *a trianoni békeszerződés közvetlenül érdekli Olaszországot és a kis entente-ot.*

Olaszország nem támogatja Károlyt

Páris, okt. 24. Az olasz nagykövetség a Havas-ügynökség utján megcáfolja azt, mint hogy ha bárminemü megegyezés állna fenn Magyarország és Olaszország között Károly uralmának visszaállitása tekintetében és egyáltalában mintha Olaszországnak bármilyen uj megegyezésben volna része, a mely az entente többi hatalmai ellen irányulna.

Most jelent meg!

Fakereskedőknek fatermelőknek és épitészeknek nélkülözhetetlen segédkönyv a :: :: : KRAMMER-féle

Gyors faköböző és árszámitó

fürészelt faanyagok részére, magyar és német szöveggel. — **Ára 15% felárral 460 korona**

Kapható: **Hegedüs és Sándor** irod. és nyomdai r.-t könyvkereskedésében **Piac-utca 34. sz.**

Most jelent meg!

Csehország és Jugoszlávia mozgósitott

London, okt. 24. A lapok megbotránkozásuknak adnak kifejezést Károly akciója felett, a mely Svájccal szemben szószegést jelent. A Times irja: Az ismert fogalmak szerint a volt uralkodó eljárása nem volt okos és a becsület fogalmától idegen. A Deily Telegraph irja: Világos, hogy a kisentente tagjai abban az esetben, ha Magyarországon ujból helyreállitják a Habsburg-monarchiát, elnyomására fegyvert ragadnak a nagyentente hatalmainak hozzájárulásával.

Cseh mozgósitás

Prága, okt. 24. A cseh sajtóiroda jelenti: A minisztertanács mai üléséről a következő kommünikét adták ki:

Vasárnap, október 23-án délelőtt 9 órakor rendkivüli minisztertanács volt, amely Habsburg Károly ujabb puccskisérlete következtében a Magyarországon történt eseményeket tárgyalta. A minisztertanács hangoztatta, hogy néhány hónap alatt ez már a második támadás, amelyet Károly király a maga részéről Középeurópa békéje ellen intézett.

Benes miniszterelnök az események állásáról és a szombati nap folyamán tett rendkivüli intézkedésekről expozét mondott. Szombaton a diplomáciai lépéseket tették meg. A minisztertanács elhatározta, hogy **minden előkészületet megteszünek a részletes mozgósitásra. Az illetékes minisztériumok az első lépéseket már megtették. A cseh köztársaság kormánya a kis entente államaival egyetértésben nem türheti továbbra, hogy ilyen események megismétlődjenek. A cseh kormány elszánta magát minden olyan intézkedések megtételére, mely a Habsburg-problémát ezuttal végérvényesen elintézheti és az ügynek egyszersmindenkorra véget vet.**

Prága, október 24. A Pravo Lidu jelenti: Valamennyi polgári és katonai hatóság permanenciában van. A felvidéki katonai és polgári igazgatás megtette a legmesszebbmenő előkészületeket.

Prága, okt. 24. A Cseh Sajtóiroda közli: **A köztársasági elnök a honvédelmi miniszter előterjesztésére és a kormány meghallgatása után folyó hó 23-ára keltezett részleges mozgósitást rendelt el. A hadügyminiszter a mozgósitás első napjául folyó hó 27-ét jelölte meg.**

Renner Prágában

Prága, október 24. A cseh sajtóiroda jelenti: Renner dr. volt osztrák szövetségi kancellár Berlinbe való utazása alkalmával utjába ejtette Prágát, ahol a Wilson-pályaudvaron való rövid tartózkodása alkalmából megbeszélést folytatott a német szociáldemokraták képviselőivel és vezetőivel. Kicserélték egymással véleményeiket ezután a legutóbbi Magyarországi események következtében előállott középeurópai helyzetről.

A szerb mozgósitás

Laibach, okt. 24. Belgrádból jelentik: Arra a hirre, hogy Károly király visszatért Magyarországba, tegnap délután négy órakor *minisztertanács* ült össze, amelyen elhatározták, hogy *a nemzeti és állami érdekek védelmére szükséges intézkedéseket meghozzák.*

Laibach, okt. 24. A Laibachi Távirati Iroda jelenti: Minden szerb-szlovén és horvát lap Károly király visszatérése ellen fordul és a kormánytól a legerélyesebb rendszabályokat követeli.

A *Juro* irja: Habsburg Károly legujabb kisérlete veszélyezteti Európa békéjét. Az a kisérlet, hogy a Habsburgok uralomra jussanak veszedelemmel fenyegeti mindazon népeket, amelyek nagy nehézséggel vivták ki szabadságukat.

Bécs, okt. 24. Zágrábból jelentik, hogy *nem erősitik meg azokat a hireket, amelyek szerint szerb csapatok vonultak volna be Baranyába.* Különben sem valószinüek ezek a hirek, miután *Pasics távol van* és *a kis entente előzetes együttes megállapodása még nem jött létre,* hogy ilyen döntő fontosságu intézkedést rendeljenek el. *A jugoszláv hadsereg mai létszáma három hadosztály.*

Belgrád, okt. 24. Egy belgrádi távirat szerint a délszláv kormány megtette a szükséges intézkedéseket. *Az ország belsejéből több ezredet küldöttek a határra, hogy hermetikusan elzárják Magyarország határait.*

Belgrád, okt. 24. Az éjszaka folyamán végrehajtották azokat az intézkedéseket, amelyeket a minisztertanács a magyarországi eseményekkel kapcsolatban elhatározott. *Több hadosztály megkapta a parancsot, hogy vonuljon a magyar határ felé.*

A vasuti forgalmat Magyarországgal megszakitották.

Az olaszok támogatják Jugoszláviát

Belgrád okt. 24. **Az olasz kormány értesitette a jugoszláv kormányt hogy minden tekintetben támogatja a jugoszláv kormány azon sürgős intézkedéseit, amelyek Károly királynak Magyarországi vállalkozása ellen irányulnak.**

Szent Ilona felé!

Bécs, okt. 22. A *Neue Freie Presse* jelenti Londonból: Az itteni politikai körök ma délután értesültek Károly királynak Nyugatmagyarországon való megjelenéséről. — Beavatott helyről származó értesülés szerint *ez az uj csiny igen kedvezőtlen benyomást keltett,* annyival is inkább, mert a politikai körök a Károly király által okozott nyugtalanság folytán a középeurópai helyzet ujabb bonyodalmától tartanak. Azt hisszük — irja a lap levelezője — hogy *komolyan foglalkoznak Károly király internálásának tervével,* hogy hasonló csinyek ismétlődését megelőzzék.

Párisz, okt. 24. A Journal elmondja, hogy **Károly király légi utja könnyen Szent Ilona szigetén fejeződhetik be.** Az esti lapok nyomatékosan rámutatnak a magyar kormány korrekt magatartására. Elmondják, hogy a kormányzó rosszalja a király magatartását.

Svájc nem ad menedéket

Genf, okt. 24. A *Journal de Genève* jelenti, hogy *a szövetség tanács Károly király visszatérését nem fogja engedélyezni. — Azonnal vizsgálatot inditanak, hogy mindazokat a személyeket, akik Károly király elutazásával összefüggésben vannak, az országból kiutasitsák.*

Genf, okt. 23. Károly király elutazásának hire, mind a külföldi, mind a sváici köröket nagyon meglepte. Ezek után azok a sváici körök is, amelyek nem állottak ellenszenvvel Károly király ellenzői mögé, rámutatnak arra, hogy ezuttal le nem tagadható, hogy *a király adott ünnepélyes igéretét nyiltan megszegte.* Különösen érinti ez a körülmény azokat a köröket, a melyek azon fáradoztak, hogy *Svájc állandó letelepedést biztositson Károly királynak s még ezek is kizártnak tartják a király visszatérésének lehetőségét. Környezetét is valószinüleg el fogják távolitani, mert nyilván megszegték azt az igéretüket, hogy politikát nem folytatnak.*

Genf, okt. 23. Károly király elutazásának megitélésénél rá kell mutatni arra, hogy *Svájccal szemben kétszer szegte meg adott szavát.* A svájci körök véleménye szerint a király ezen ténykedésével *eljátszotta a Svájcban való megmaradásának játékát. Az ellen, hogy ujból menedékjogot biztositsanak Károly királynak, a svájci nép egyhangulag tiltakoznék.*

A velencei egyezmény nem változik

Budapest, október 24. *Castagnetto* herceg a következő nyilatkozatot tette:

— Remélem, hogy a magyar kormány továbbra is jóindulatot fog tanusitani a velencei egyezménnyel szemben és hogy *az egyezmény semmit sem fog változni.* Meggyőződésem az, hogy a magyar kormány energikusan ki fog tartani kifejtett álláspontja mellett és viszonozni fogja azt a baráti jóindulatot, amellyel Della Toretta márki viseltetett Magyarország iránt a velencei tanácskozások alkalmával.

Anglia hozzájárul a velencei egyezményhez

London okt. 24. A Nyugatmagyarországra vonatkozó velencei jegyzőkönyv a külügyi hivatalhoz még nem érkezett meg. Ennélfogva a kormány nem nyilvánithat semmiféle véleményt addig, amig meg nem ismer minden részletet, amelyek az átadásra vonatkoznak. Ha az olasz közvetités a magyar és osztrák vitás kérdésben olyan békés megoldásu lesz, a mely a szerződés végrehajtását garantálja, ugy azt Anglia melegen pártfogolni fogja.

A sakkverseny epilogusa

Kiosztották a dijakat

A Kereskedelmi Csarnok nagytermében ma este 6 órakor a nagysikerü sakkverseny résztvevői és szépszámu érdeklődő előtt történt meg a verseny dijainak kiosztása.

Létay Lajos, a versenyzsüri elnöke, üdvözölte az egybegyülteket, köszönetet mondott a versenyzőknek komoly, szép és értékes munkájukért és átadta a *bajnoki oklevelet Kulcsár Kálmánnak,* akit lelkesen megéljeneztek.

Ezután a *szépségversenyre* be érkezett játszmák birálatát olvasta fel és kihirdette a zsüri határozatát, amely szerint az első szépségdijat (400 korona) *Szabados* Sándor nyerte *Hausner* Ignác dr elleni játszmájával, a második szépségdijat pedig *Reichardt* Sándor a Kocsis Sándor dr elleni játszmájával.

A dijak kiosztása után *Hausner* Ignác dr a versenyzők és a sakkör nevében köszönetet mondott a Kereskedelmi Csarnoknak áldozatkészségéért, amelyet a verseny megrendezésével és a szép dijak kitüzésével tanusitott. A szép háziünnepély a győztesek és a kereskedelmi Csarnok éltetésével ért véget.

Monstre-bünpör a hadbiróság előtt

A debreceni hadbiróságon hatalmas arányu bünpör került ma tárgyalásra. *Moussong* Nándor százados, *Gruss* Sándor százados, *Schmetzer* Béla őrnagy, *Czeczkó* Béla, *Lotz* Károly, *Szádeczky-Kardos* Zoltán, *Böszörményi* Kálmán századosok, *Lichtmann* Ignác, *Diczházi* Barnabás, *Gál* János, *Tomori* István, *Hazang* Pál tiszthelyettesek a pör vádlottai. A katonai ügyészség mindnyájukat azzal vádolja, hogy 1919. márciusában Nyiregyházán parancsnokukat és 28 tisztet a hadseregből fegyveres erővel eltávolitották. Vád tárgyává van téve az is, hogy vörös zászlókkal vonultak ki, izgató beszédet tartottak és a tiszteket szakszervezetbe kényszeritették és hogy helyeselték *Szamuelly* Tibor előadását, amelyben több ellenforradalmár kivégzését követelte.

A tárgyalást, amelyen *Vásárhelyi* Géza ezredes elnökölt, *Mánya* őrnagy-hadbiró vezette. A vádat *Brechtel* Frigyes katonai ügyész képviselte, a vádlottak védelmét Pórszász Ernő dr, Hódy Béla dr, Holics Ernő dr és Fischer Egon dr ügyvédek látták el.

A vádirat felolvasása után a vádlottak kijelentették, hogy tagadják a vád tárgyává tett bünselekmények elkövetését és nem érzik bünösnek magukat.

A hadbiróság az egész délelőttöt *Moussong* Ernő százados kihallgatásával töltötte el. Moussong százados kijelentette, hogy ártatlannak érzi magát és tanukra hivatkozott, akik ártatlanságát igazolják.

A kereszténypárt nem vállal felelősséget

Bernolák kizárási inditványt tett Andrássy és Rakovszky ellen

Budapest, okt. 24. A keresztény nemzeti egyesülés pártja ma este a következő határozatot hozta:

1. *A párt megállapitja, hogy arról az akcióról, amely a mostani sulyos esetet és a kétségkivül sajnos és szomoru eseményeket maga után vonta, előzőleg semmi tudomással nem birt és ezért semmi irányban nem vállal felelősséget.*

2. *A párt a leghatározottabban tiltakozik a külső hatalmaknak azon lépései ellen, amelyekkel ismételten beleavatkoztak az ország belügyeibe, ami ellenkezik a trianoni békeszerződésben is biztositott nemzeti függetlenségünkkel.*

3. *A párt legmélységesebben sajnálja, hogy magyar vér ömlött.*

4. *A párt kifogásolja azt a tenort és hangot, amely az akció folyamán egyes testületek és tényezők által használtatott, mert azt a királyság eszméjére ártalmasnak tartja. Ennek az eszmének sárbarántását pedig, bárhonnan jöjjön az, a leghatározottabban károsnak tartja.*

5. *A konfliktus elintézése tekintetében a párt elvárja a kormánytól, hogy az ország érdekei és a királyi méltóság egyaránt figyelembe vétessék.*

A határozat meghozatala után vita indult meg, amelynek során *Bernolák* Nándor azt javasolta, hogy a párt *gróf Andrássy Gyulát és Rakovszky Istvánt zárja ki tagjai sorából.* Az inditványt felszólalásaikkal támogatták *Kontra* Aladár és *Grieger* Miklós. Hosszabb vita után a párt határozatát még egy ponttal toldotta meg, amelynek a szövege a következő:

A párt elitéli azokat, akik az akció kezdeményezésében és végrehajtásában tevékeny részt vettek.

Bernolák Nándor erre visszavonta kizárási inditványát.

Az értekezlet este 11 órakor ért véget.

Nagyatádi a királykérdésről

A kisgazdapártban ma este a budapesti Kuruc Társaság küldöttsége kereste fel nagyatádi Szabó Istvánt. A küldöttség szónoka, Kornay István, beszédében üdvözölte a pártot az események igazolta állásfoglalásáért.

Nagyatádi Szabó István megköszönve az üdvözléseket, hangsulyozta, hogy a kisgazdapárt volt az egyedüli, amely arra törekedett, hogy lerázza magáról a 400 éves Habsburg-igát. A párt kitartott a függetlenségi gondoat melllett, mert elejétől fogva átérezte a karlisták törekvéseiben rejlő veszélyt, amit az események igazoltak. A párt törekvései addig méltánylásra nem mindenben találtak. Most azonban azt hiszi, hogy miután a királykérdés teljesen ki van kapcsolva, követelései teljesedni fognak. Különös örömmel és elismeréssel kell megemlékezni az egyetemi ifjuság hazafias magatartásáról. Az események megmutatták, hogy milyen irányt kell követni.

A küldöttség lelkesen éljenezte nagyatádi Szabó Istvánt és eltávozott.

A Bethlen-kormány helyzete

Budapest, okt. 24. (MTI.) Két magasállásu idegen diplomata, aki a Magyarországon lefolyt eseményeket közvetlenül közelből szemlélte, ma egy hivatalos állást betöltő személyiség előtt olyképen nyilatkozott, hogy a Bethlen-kormány ma Európának legerősebb pozicióval biró kormánya, mert amit a Bethlen-kormány és az őt támogató magyar társadalom az utolsó négy nap alatt teljesitett, rendnek és a konszolidációnak példa nélkül való bizonyitékát adja.

Apponyi nem volt tagja az ellenkormánynak

Budapest, okt. 24. A királyi kormány névsorában, amely vasárnap a fővárosban futótüzként terjedt el, *Apponyi* Albert gróf neve is szerepel. E közleménynyel szemben *Apponyi* Albert gróf a következő kijelentést tette:

— Felhatalmazom, hogy a miniszterségemről elterjedt hirrel szemben megállapitsa, hogy az *légből kapott koholmány*, mert *én erről mostanáig abszolut semmit sem tudtam.*

Női és férfikalapokat
a legszebben
3 NAP ALATT
csak a PIAC-UTCA
9.
Kalapüzem
FEST, VASAL ÉS ALAKIT!

A német kormány lemondott

Berlin, okt. 24. A birodalmi kormány a szombati minisztertanácson történt megállapodás alapján beadta lemondását. A birodalmi elnök elfogadta a lemondást, de megbizta Wirth kancellárt és a többi miniszereket, hogy az uj kormány hivatalba lépéséig vezessék az ügyeket.

A szocálista lapok nagy hibának tartják a kormány megbuktatását, mert szerintük semmiféle más kormány sem tudja energikusabban megvédeni a birodalom érdekeit, mint a Wirth-kormány.

Berlin, okt. 24. A birodalmi kormány lemondásáról a Berliner Tageblatt ezeket irja: Erre a lépésre szükség volt, mert a nagykövetek konferenciájának határozata nemcsak felülmulja a legrosszabbat, a mit vártak, hanem gazdasági részében még a versaillesi szerződésen is tulmegy és ultimátum jellegével bir. A Worverts ugy véli, hogy a Wirth-kabinet politikája ezidőszerint az egyedül lehetséges politika. A Germánia ugyanezen a nézeten van. A Deutsche Allgemenie Zeitung a nemzeti védelem kormányának megalakitását követeli. A Lokalanzeiger kijelenti, hogy a jobboldali ellenzék az egész vonalon győzött. A Freiheit őrültségnek mondja a kormány megbuktatását, amiért nem akadályozta meg azt, amit semmiféle kormány sem tudna megaakdályozni.

HIREK

— **A Tisza-szoborbizottság** kedden délután 5 órakor a városháza kistanácstermében Miskolczy Lajos főispán elnöklésével ülést tart a Tisza-emlékünnepély megbeszélésére.

— **Uj árverés a Liget-birtokra.** A városi tanács ma foglalkozott a Liget-birtokra legutóbb tartott árverés eredményével. A tanács keveselte az árverésen elért eredményt és ezért elhatározta, hogy a Liget-birtokra november 2-án ujabb nyilvános árverést tart.

— **Az egyetemhez vezető utak** kérdése erősen aktuális lett. A tanács a mérnöki hivataltól kért szakvéleményt. A mérnöki hivatal beterjesztett költségvetései szerint ha a nagyerdei fürdőház mellett elvezető utat épitik ki, az most 4.218.000 korona költséget jelentene, a körut kiépitése pedig 8.200.000 korona költséggel járna. A tanács megállapitotta, hogy ilyen horribilis kiadásokat a házipénztár nem bir el és ugy határozott, hogy 90.000 korona költséggel helyreállittatja a viztorony mellett elvezető utat. Szóbakerült a tanács ülésén az is, hogy a portenger csökkentésére nem kellene-e az egész Péterfia-utcát. Simonyi-utat teljes szélességében kiskocka kővel beburkolni. Ennek a költsége azonban 6.200.000 korona lenne ugy, hogy ma ez a terv sem valósitható meg.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács a következő uj iparengedélyeket adta ki: Lukács Albert fuvaros 200, Herczeg Jenő cipőfelsőrész készitő 500, Boldizsár Jánosné sütőipar 500, Péterffy Gyula takarmány, termény és zsiradékáru nagykereskedés 2000, Kapronczi Mihály gépészkovács 300, Marton János hentes 500, Kecskeméti Ferenc csizmadia 500, Kecskés István cipőfelsőrész készitő 300, ifj. Balázs Sándor talyigás 200, Szalai Imre bádogos 300, Molnár Elemér lakatos- és kovácsipar 500, Demetrovics Dezsőné és társa fényképészipar 500, Kovács József bérkocsis 500 koronáért.

— **A trianoni béke és az állampolgárság.** A miniszterium a békeszerződésben foglalt állampolgársági rendelkezések ismertetése, valamint a magyar állampolgárság fenntartására és az idegen állampolgárság (opció) gyakorlásának szabámegszerzésére irányuló igény lyozására rendeletet adott ki. A városi tanács a jelentkezések felvételével a katonai és illetőségi ügyosztályt bizta meg. Jelentkezni november 1-től lehet. Részletes tájékoztatás a kiadott falragaszokról nyerhető.

— **Vásári zsebtolvajok.** Aszódi Sándor debreceni lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen Varga István miskolci lakatossegéd ellen, aki 4000 koronát lopott ki zsebéből. A rendőrség a vásárban letartóztatta Aszódit. — Ugyancsak sikerült letartóztatni Fiala István rovott multu zsebtolvajt is, akit abban a pillanatban ért tetten a rendőrség, amikor Pál József balmazujvárosi földmüves 1000 koronát tartalmazó pénztárcáját akarta ellopni.

— **Szőnyegek** nagy választékban. Linoleum és mindenféle bőrvászon érkezett és gummikabátok gyári lerakata Haas Lipót Linoleum áruház, Ferenc-József-ut 58.

LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDENEL.

— **Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közleményei:** Mai napon káposztát osztunk a Hunyadi-utcai fiókárudánkban ás a Bika előtt kilogramonként 3.70 koronáért. Blokkolás a Hunyadi-utcai üzletben, illetve azok részére, kik a Bika elől óhajtják elvinni, a Vár-utcai kedvezményes elosztó helyünkön.

— **Hadröá választmányi ülés.** Szövetségünk f. hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja választmányi ülését a városháza tanácsetermében, melyre a választmányi tagokat tiszteettel meghivja az elnökség.

— **Varrógépek érkeztek:** Centrál-bobbin, karikahajós, körhajós és cipész-gépek Molnár Testvérekhez, Egyház-tér. Telefon 727.

— **Moskovits uridivat szalon.** Állandóan angol szövetek raktáron. Hatvan-utca 5.

— **Kalapok,** legjobb szabásu férfi fehérnemüek Frank Imrénél, Piac-u. 43.

— **Gyász- és szinehagyott ruhákat** gyorsan, kifogástalanul fest Koncz, Debrecen, Arany János-utca 10.

— **Varrógépek,** irógépek, orvosi müszerek, National-kaszszák, minden mechanikai dolgokat szakszerüen javitanak Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— **Briliánsért,** aranyért és ezüstért magas árat fizet Weisz aranymüves és ékszerész, Püspöki palota.

— **Mindenféle** szőrmeruhákat szakszerüen legujabb divat szerint és legolcsóbban alakit, javit Klonda szücs, Piac-utca 21.

— **Pálinkafőző** üstök, mosóüstök, üstházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézmüvesnél, Arany János 13.

— **Valódi bőrlábszárvédők,** bőröndök, levéltárcák, utazási cikkek. Feuermann bőröndös, Piac-u. 44.

— **Kalapok,** saját készitményü fehérnemüek nagy választékban kaphatók Werner Sándor divatházában (Neumann M. helyiségben).

SZINHÁZ.

A „Liliom" dicsérete

Az ujabb, mondjuk, XX. századi magyar drámának azt szokták szemére vetni, hogy piaci áru, hogy exportcikk, hogy az a nagy siker, a melyet itthon és a külföldön elért, nem belső értéket jelent, hanem csak a könnyen megvesztegethető közönség divatos izlését, hamar muló tetszését bizonyitja. Ezt a vádat alkalmazzák még a legkülönb szinpadi termékekre, Lengyel „Taifun"-jára, Molnár „Ördög"-ére, Bródy „Tanitnő"-jére, sőt a kurzus előtt még Herczeg Ferenc „Kék róká"-ja sem maradt ment ettől a vádtól.

Hogy ebben a szemrehányásban, ebben a szigoru itélkezésben legalább annyi az elfogultság, mint az igazság, azt belátó ember előtt nem is kell bizonyitani. De most alkalmunk van egy nagyon nyomós bizonyságra hivatkozni, amely mellett bajos vályonogatással elhaladni.

Salten Felix, a jeles német regény- és novellairó s a még kiválóbb bécsi szini kritikus, kötetbe foglalta szini birálatait és a kötetben külön helyet juttat Molnár Ferenc „Liliom"-ának, ennek a budapesti, jobban mondva: pestkülvárosi szinpadi legendának. Nem a szinpadi előadástól szerzett hirtelen benyomásait mondja el felőle *Salten*, hanem leszürt enthetikai véleményt, elemző méltatást ad róla. A „Liliom"-ban — ugymond Salten — fiatalság, üdeség és tősgyökeres budapestiség van. Molnár Ferenc iróniával, de mégis jóakarattal szemléli azokat az egyszerü embereket, akik a nép mélyéből vetődnek elébe, akiket a szegénység pora, a bün szennye takar, de akikből a poron, a szennyen is átcsillan a jó sziv, a tiszta lélek egy-egy szikrája, amely nemcsak érdekessé, hanem rokonszenvessé is teszi őket. Liliom, a városligetnek ez a romlott, de mégis ártatlan hőse, hasonlit Gorkij alakjaihoz, emlékeztet Tolsztoj egy Nikita nevü személyére, sőt Anatole France-ból vett vonásokat is visel magán, de azért Molnár Ferenc megőrzi az ő jellemzési módját és előadásbeli sajátosságát. — Molnár Ferenc müvészetet vitt bele ebbe a darabjába, a környezetrajz nagy müvészetét, szociális érzékét és: *tehetséget, tehetséget, tehetséget!*

—

Szinházi iroda hirei:

A Csokonai-szinházban kedden B) bérletben Offenbach. Ezen az előadáson mutatkozik be Eugenie szerepében Vizváry Elza, a kolozsvári és pécsi közönség körülrajongott kedvence. Az előadás iránt jegyelővételben eddig is rendkivüli érdeklődés mutatkozik, mert nemcsak az uj koloratur énekesnő bemutatkozása, de Helvey, Kálmán Manci, Heltay fellépte s az a körülmény, hogy Offenbach szerepét Szigeti alakitja, ünnepi esté avatja a keddi szinházi estét. Ezt az előadást csütörtökön A) bérletben ismétli meg az igazgatóság.

Szerdán C) bérletben a Fekete lovas.

—

Jeng-Tse bosszuja kinai dráma 6 felvonásban, ma utoljára a Vigszinház mozgóban. Sanfranciskó kinai negyedének rejtelmeiből, páratlan érdekfeszitő filmujdonság, azonkivül az angol heti hiradó. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Ezerarcu ember második része, a „Szahar császárja" szerdán és csütörtökön a Vigszinház mozgóban.

A hét mozi eseménye a „Sötétség lovagjai" amerikai kalandor-dráma lesz, pénteken, szombaton és vasárnap a Vigszinház mozgóban.

Az Apolloban ma utoljára kerül bemutatóra két elsőrangu sláger film, „Egy orvos regénye" 5 felvonásban, gyönyörü francia rendezésben és egy kitünő vigjáték, „A kis alamuszi", 3 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

„Milliók a hó alatt." Alaskai kalandor dráma 6 felvonásban. Amerikai film. Szerdán az Apollóban.

Női kalapokat

a legujabb párisi modell után 3 nap alatt fest és alakit a

„TURUL"

Piac-utca 32. sz. alatt

SPORT.

—

DKASE—DTE 1:0 (0:0). A szeles idő miatt csak alig 1500 néző nézte végig a DKASE—DTE nagy izgalommal várt bajnoki mérkőzését. A két csapat közül a DKASE volt valamivel jobb és az 1:0 (1:0)-ás eredményt megérdemeltnek mondhatjuk. Az egyetlen gólt Rottmann lőtte, aki most Debrecen leggólképesebb csatára. Orovec, az egyik legnevesebb budapesti biró vezette a mérkőzést kifogástalanul.

A KSE—DEAC mérkőzés Kisvárdán 0:0 arányban eldöntetlenül végződött.

Magyarország — Középnémetország 3:2 (1:0). 25000 néző előtt folyt le a budapesti Hungária-uti pályán a reprezentativ mérkőzés. Magyarország az egybehangzó vélemények szerint, legalább 3 góllal volt jobb ellenfelénél, de a csatársor Orth hiánya miatt kevéssé volt gólképes, ugy, hogy az első két gólt is 11-esből érték el, mindkettőt Orth révén, mig a harmadikat Molnár lőtte. A közönség a németeket meleg ünneplésben részesitette és a mérkőzés végén Dölling német kapust és a pártatlanul biráskodó Heback birót vállán hozta ki a pályáról.

A DKASE korcsolyapálya bizottságát felkérem, hogy ma délután 2 órakor a clubhelyiségben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

A DKASE ifjuságj játékosai kedden és csütörtökön délután fontos tréninget tartanak.

A DKASE futball-szakosztálya szerdán este 8 órakor, a vigalmi bizottság pedig fél 9 órakor összejövetelt tart. Titkár.

Weiszberger Mihály
Széchenyi-utca 27.
Soffőr-iskolája. Automobilok, motorok javitó műhelye

Bérautók
igen előnyös árban bárhová s minden időben kaphatók!
RECORD
Autóforgalmi Vállalat DEBRECZEN
Telefon 498. Tímár-u. 38.
Hivatalos benzin- és olajállomás.
Benzin 52 korona literenként

Tekintse meg kirakatainkat!!
Dacára az óriási áremelkedéseknek, a raktáron levő
cipőáruinkat
mig a készlet tart
a régi árban árusitjuk!!
TURUL
cipőgyár r.-t.
PIAC-U 48.
Tekintse meg kirakatainkat!!

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65

WEISZ FERENC
asztalosmester
Margit-fürdőtelep. Bejárat a Bárczy- és Fürdő-utcán is. Margit-fürdő és o István-malom közt. o
10-89 TELEFON 10-89
Készit:
Mübutorokat,
egyszerü butorokat. ooo
KÜLÖNLEGES és egyszerü zománcozott és festett butorokat.
Üzlet- és irodaberendezéseket,
válamint e szakbavágó mindennemü munkálatokat. ooo
Fényezett hálószobák raktáron.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11. kötött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az uj szabadalmazott „OSETA" harisnyát vásárolni. Egy pár „Oseta" harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

KOLCZER LAJOS
REPÜLŐ ÁRUHÁZ
BUDAPEST,
RÁKÓCZI-UT 18. SZ.
Figyelemre méltó olcsóságai:

Férfitéli tricoing v. nadrág	195.— K
Férfi kötött mellény, ujjas	365.— K
Gyapju női divatkabát. .	1350·— K
Kötött divatsál	185.— K
Divat selyemsál	435.— K
I-a zeffring 2 gallér és kézelővel	365.— K
Férfi hálóing	295.— K
Férfi alsónadrág	330.— K
Horgolt nyakkendő . . .	55.— K
Strapa sockni	39.— K
Női ing himzéssel . . .	220.— K
Női nadrág	220.— K
Harisnya divatszinekben .	39.— K
Illatos pipere-szappan . .	5.— K
Elida schampon	6.— K
Kölni viz (Brázay). . . .	26.— K
Parfümök minden illatban, dekája	20.— K
Odol	46.— K

Mindennemü kötött-, szövött-, divatáru-, háztartási és piperecikkek a legolcsóbb árban. :: :: Viszonteladóknak nagyban árak!

Uj szücsmunkát,
alakitást és javitást
a legujabb divat szerint és a legolcsóbb ár mellett elvállalok.
ADLER JENŐ
szücsmester
Piac-u. 30. és Széchenyi-u. 40.

„KÜRTI" CIPŐKRÉM
elsőrangu békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyedáruság FLEISCHER MÓR.
Központi iroda Hatvan-utca 38.

GYŐZŐDJÖN MEG!
Brilliánsért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczi-u. 2. sz. (Iparkamara.)

Kőris szerszámfa és kőrisfalp érkezett
Kemény fatelepre
Pesti-utca 2. Telefon 13-95.

Külföldi tartozásait
legolcsóbban, leggyorsabban, legpontosabban
fedezi le és utalja át
MARKOVITS
BANKÜZLETE
PIAC-UTCA 63.
szám alatt, az udvarban
TELEFON: 565.

Átmeneti keztyük
legnagyobb választékban **Schön Sándornál**
DEBRECZEN, Piac-utca 14. sz., Csapó-utca sarok

APRÓ HIRDETESEK

Apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1·50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20·—, minden további szó K 2·—
Vastag betükből szedett szavak kétszeresen számittatnak.

POSTA.

Házasságközvetités gyorsan, diszkréten, az ország minden részében levő összeköttetéseinél fogva, csak Hajó-utca 16. szám alatt levő iroda bonyolit le.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67 Frohner-szálloda, épület.

Mindenféle használt tükröket veszek. József kir. herceg-u. 20.

Aranyat, Ezüstöt, brilliánsokat legmagasabb árban veszek **BRAUN,** Mihalovits-patika mellett.

Vörösréz hulladékot legmagasabb napi áron vásárol Mándoki rézműves, Arany János 13.

Olmot bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

ELADÁS.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Saját készitményü friss teasütemény és — bonbon Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi-u. 17. sz.

Olcsó posztók, a legfinomabb öltöny és kabát kosztüm szövetek naponta érkeznek Roth, Piac-utca 77.

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készitek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11

KÉSZ TÜZHELYEK állandóan raktáron, megrendelést azonnal eszközlök **PREIZLER SIMON HUNYADI-UTCA 1.**

Ó-tengeri 200 klg. eladó. — Cim a kiadóban.

Gazdák figyelmébe! Legjobbnak elismert acélekék, boronák, répavágók, szecskavágók, morzsolók, darálók stb., továbbá Neuschlosz—Lichtig gyártmanyu igen erős gazdasági szekerek, kőristalpu igáskerekek ákácküllőkkel és szilfaagygyal nagy választékban raktáron **Ráhmer Sándornál** Debreczen, Piac 43. Telefon 962. Viszonteladóknak megfelelő árengedmény.

Transmissiohoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Szép puidok és egy réz hentesmérleg eladó. Teichmann, Piac-utca 83.

Uj és használt butorok, szőnyegek, függönyök vétele és eladása. József kir. herceg-u. 20.

Épület-, mülakatos munkákat javit, készit Krámer műakatos, Hatvan-utca 4.

1900 koronától mérték után férfi öltönyöket készit Tegdes János, Péterfia 42.

Liszt és hüvelyes áruk a legolcsóbb napi árban Politzer Jakabnál, Bethlen- és Füvészkert-utca sarok.

Szathmáry István épület- és butor-asztalosnál mindenféle munka jutányosan megrendelhető RÁKÓCZI-UTCA 11. SZ.

2 drb. finom lópokróc, egy pár 42-es férfi csizma, egy női fekete kabát eladó. Cim a kiadóban.

Csodaszép **swetter-garniturák** érkeztek a legszebb szinekben Dr. HEGEDŰSNÉ **Gyermekdivatházába,** Simonffy-u. 2.

Krizantin japán, nemesitett, gyönyörü szép, tövesen is kapható — Rákóczi-utca 28., keresztépület.

1000 yardos 400 yardos cérna minden számban gyári áron Mayernál, Simonffy-u.

Tiszta egész ives makulatura (ujságpapir) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

KERESLET.

Épület, butor, boltberendezést vállal Müller, Erzsébet-ut 115.

Mindenféle mülakatos munkákat jutányosan vállal Pongrácz mülakatos, Szalkai-u. 4.

Széchényi fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. zám, I. emelet

Tanuló-leányok felvétetnek a **Hegedüs és Sándor** rt. nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

Borozó és Falatozó záróráig nyitva Piac-utca 89., Royállal szemben. Friss felvágottak és hüsitő italok.

50,000 koronát fizetek kétszobás lakásért. :: :: Cim a kiadóhivatalban.

Zongora javitást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Bethlen-u. 27.

VEGYES.

Villanymotorok, dynamó gépek javitása ujra tekercselése, kapcsolótáblák készitése. Eladó, vesz és becserél. Földvári debreceni I. elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Vizvezeték, csatornázási munkálatokat készit szakszerüen Gyenes, Miklós-u. 29. Telefon 937.

Irógép javitások, kellékek megrendelhetők Merkur irógépvállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

ALMA Steier, Mosánszki, Jonathan, Batul stb. fajok állandóan kaphatók — nagyban és kicsinyben **SCHÖN** gyümölcskereskedőnél, Piac utca 6. sz. alatt.

Villamos szakmában legkompliikáltabb munkákat legpontosabban készit és javit Földvári Debrecen első elektrotechnikai gyár Széchényi-utca 55. Telefon 168.

Legszebben, legolcsóbban mos, vasal, tisztit gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Gyorsirást, német és francia nyelvet tanit **Ardó Miklósné,** Simonffy-u. 2/a.

Gärtner zongorahangoló Széchenyi-utca 15.

Ujonnan nyitott cipőfelsőrész készitő mühelyemet amerikai rendszerrel vezetem be. Bármely hozott, vagy nálam kapható anyagból a felsőrészt 30 perc alatt elkészitem
: : Raktáron tartok bel- és külföldi bőrökből kész cipőfelsőrészeket. : :
: Ugyanott jó ragasztók felvétetnek. :
Nagy Mihály cipőfelsőrészkészitő, Batthyány-utca 2.

Legfrissebb Legkiadósabb Leg erősebb **élesztő** a GSCHWINDT-fele tiszta **szeszélesztő** Gyári főraktár **Krausz Testvérek** Hunyadi-utca 17—19. szám. Telefon: 818.

Az őszi szezonra vigye **boáját, szőrméjét, bőrkabátját a Központi kelmefestő és vegytisztitó intézetbe** VARGA-UTCA 1., hol tartósan és szakértelemmel felelősség mellett ujonnan festik. Férfi, női kelmék és ruhanműek minden szinben legszebben festetnek. oooooooo

Ki akar szép lenni? Az vegye meg a következő három könyvet **Modern szépségápolás** Gyakorlati jó tanácsok a női szépség fenntartására. Irta Sárosi Bella Ára: 57·50 kor. **KOZMETIKA** Szentiványi Szász Tihamér. K 112·70 **A SZÉPSÉGÁPOLÁS MŰVÉSZETE** Bród Miksától Ára: 57·50 kor. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, — Piacz-utca 34. szám alatt.

KOHNHELÉN kalapformáló mühely **Piac-utca 79. sz.** Kalapformálások 80 kor.-tól kezdve legszebb modellek után 3 nap alatt készülnek

Óriási választék francia és angol őszi és téli divatlapokban. Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében **Piac-utca 34.**

Ostorkészitő heti 2000 kor. fizetéssel **felvétetik.** Sürgős irásbeli ajánlatot kér **HOSNYAI, Budapest VII., Almássy-tér 3.**

Friedländer Testvérek bornagykereskedők Telefon 1034.

Ajánlják legfinomabb minőségü fajboraikat a legolcsóbb napi árakon. **Ujborokat vesznek** kisebb nagyobb mennyiségben. Üres hordóikat termelők rendelkezésére bocsájtják. — Iroda Széchenyi-utca 29. sz. alól ideiglenesen Széchenyi-utca 48. sz. alá helyeztetett át

OLAJMALOM Szives tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy **olajmalmunkat** üzembe helyeztük. Ott mindennemü olajos magvat igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogadunk. **HAJDUMEGYEI VASÖNTODE és GÉPGYÁR** Ujvárosi-ut 5. szám alatt

Mindig a legolcsóbb! Verseny-áruház Piac-utca 56. sz. Megyeház mellett.

Nagy választék szövetek, kartonok, vásznak, zefirek, flanellek, barchettek, kész női kötények, pongyolák, férfi- és női fehérnemüek, harisnyák, keztyük stb. stb. cikkekben.

KOLLARIT BŐRLEMEZ a jelenkor legjobb és legtartósabb tetőlemeze. 12—15 éve használatban. Kapható: **Mező Armin** fakereskedőnél, **Debreczen.**

Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDÜS LORÁNT.
Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.